

कुलकं ।

न्याय्यं यद्यत्र तत्कार्यं पर्यायेण विरोधिभिः । निशो
पशायः कर्त्तव्यः फलोच्चायश्च संहतैः ॥ ४१ ॥

न्याय्यमित्यादि । यद्यत्र न्यायादनपेतं तत्कार्यमविरोधिभिर्यु
ष्माभिः परिन्योनिष्योरिति घञ् पदार्थानामनपचारेणेत्यर्थः ज०भ०
व्युपयोः शेतेः पर्याय इति घञ् पर्यायेण परिपाद्या परावनुपा
त्यय इति भावे घञ् अनुपात्ययः पर्यायः निशोपशायः
कर्त्तव्यः युष्माभिर्निशायामुपशायः पर्यायशयनं कर्त्तव्यं व्युपयोः
शेतेः पर्याय इति घञ् फलोच्चायश्च संहतैः युष्माभिः कर्त्तव्यः
हस्तादान इति घञ् हस्तादानं चादेयस्य प्रत्यासत्तिः ॥ ४१ ॥

न्याय्यमित्यादि । यत्र यत्न्याय्यं न्यायादनपेतं तत्र तत्कार्यं भ०
अविरोधिभिर्युष्माभिः पर्यायेण परिपाद्या क्रमेणेति यावत् नि
शोपशायः निशायां शयनक्रिया कर्त्तव्या संहतैर्मिलितैः सङ्घिः
फलोच्चायः फलादानं कर्त्तव्यः वने हिंसादिभयान्मिलितैरेव
गन्तव्यमिति भावः निपूर्वात्परिपूर्वाच्चेण उपपूर्वात् शीङ् उपतू
र्वाच्चेश्च घञ् न्यायशब्दात् ढघेकादिति ण्यः ॥ ४१ ॥

सीता रत्नो निकायेषु स्लोककायैश्च क्लेन च । मृग्या
शत्रुनिकायानां व्यावहासीमनाश्रितैः ॥ ४२ ॥

सीतेत्यादि । क्लेन युष्माभिः सीता मृग्या रत्नो निकायेषु ज०भ०
निवासेषु निवसन्त्यस्मिन्निति अधिकरणे निवासचित्तीत्यादिना
घञ् आदेश ककारः स्लोककायैर्युष्माभिः चिन्वन्त्यस्माकुभमिति